

קול החינוך

יו"ל ע"י 'ועד הורים'
למסירת מידע
ומשלוח מסמכים
טלפקס: 03-691-5752
דוא"ל: kol581562@gmail.com

דאגה וחרדה עמוקה לגורל עולם הישיבות: יוזמה פסולה ומסוכנת להקמת מסגרות ללימודי מקצוע עבור בני הישיבות שעדיין לא שבו לישיבות בעקבות המצב

בעקבות המצב השורר בעולם הישיבות בחודשים האחרונים, פועלים גורמים שונים בעלי תפקידים רשמיים, להוביל רפורמה חמורה כ"פתרון" כביכול למצב החמור שנוצר באי חזרתם של רבים מבני הישיבות להיכלי הישיבות, ולהקים מסגרות שבהם ילמדו לימודי מקצוע שונים, דבר המהווה פגיעה וסכנה חמורה ביותר לכל צורת הישיבות הקדושות, וחריצת גורלם הרוחני של אלפי בני ישיבות הנמצאים בתקופה זו במצב רגיש ביותר והוצאתם מבית המדרש באופן סופי

על מנת להשיב בהקדם המייד את כל בני הישיבות למקור חיותם, ללא כל רעיון תעתועים אחר. אלא שלמרבית התדהמה מתברר, שישנם גורמים שונים בציבור החרדי, שבמקום לחתור ליעד נדרש זה, חותרים דווקא אל הכיוון ההפוך, ובאופן פרדוקסאלי מקדמים "פתרון" של קיבוע המצב הנורא, בדמות יוזמה הרסנית של יצירת "מסגרות חלופיות" לבני הישיבות שעדיין לא שבו אל הישיבות, שבהם ילמדו לימודי מקצוע שונים. הרעיון החמור נחשף במסגרת פאנל שנערך בימי בין הזמנים שבמסגרתו השמיע אחד הדוברים את היוזמה הפסולה, וכך אמר בין השאר: "אם היה שייך לחשוב, לרכז את הבחורים האלה להקים קבוצות שילמדו דברים תורניים בצורה ממוסדת ומסודרת". (כאשר בתחילת דבריו המחיש את הדברים ברעיון שהוצע בעבר להקים ישיבות שילמדו בהם מקצועות קודש, ז"א להיות כלי קודש, שחיטה, מילה וסופרות, שישבו וילמדו בצורה מסודרת, ויצאו עם איזה מקצוע עם בחינות וכו').

סכנה חמורה לצורת הישיבות הקדושות

יוזמה זו הינה סכנה חמורה ביותר לצורת הישיבות הקדושות, וחריצת גורלם הרוחני של אלפי בני ישיבות אלו בהוצאתם מחוץ לכותלי בית המדרש באופן סופי. רעיון זה איננו דבר חדש כלל וכלל, ויש לו היסטוריה ארוכה וותיקה ביותר, שתחילתה בימי ההשכלה הארורה שניסו לחולל שינויים בישיבות הקדושות באמצעות השלטונות, דרך ימי 'המזרחי' שהקימו את 'הישיבות התיכוניות' הפסולות כבר לפני כמאה שנים בליטא, עד פורצי הגדר בני ימינו הנעזרים בגורמי השלטון ובארגונים דונוניים שונים להקים מסגרות פסולות המשלבות

מלשוב להיכלי הישיבות רבים מהם למצב רוחני קשה של חוסר יציבות וניסיונות קשים ביותר. גיליון "קול החינוך" התריע כבר בתחילת הקיץ על המצב החמור, ועורר על החובה המוטלת על כל הנוגעים בדבר, להתעשת ולהפנים את חומרת ההשלכות הנגרמות בעקבות התנהלות הישיבות במתכונת חריגה. לקראת סוף זמן הקיץ, כאשר התוצאות העגומות של המצב הנורא החלו לצוף מעל פני השטח, החלו אכן ראשי ישיבות ומשגיחים ואישי חינוך ידועים, לעסוק בסוגיה הלוהטת, ולחפש מזור למצבם הרוחני החמור של אלפי בני הישיבות בתקופה זו. בשעה זו, כאשר המצב כבר החל להתבהר, וההגבלות השונות והסרו כמעט לחלוטין בכל התחומים הציבוריים, ניתן לומר ברורות, שכבר אין שום סיבה להמשיך את האפליה המקוממת של השלטונות הנתפלים לישיבות הקדושות יותר מכל תחום ציבורי אחר ודורשים מהם להתנהל במתכונת חריגה ומתענתת זו, שהיא הגורמת למצב החמור של אלפי בני הישיבות המתקשים לשוב אל תלמודם כראוי בעקבות כך. ובאשר כך, אין שום עניין להתייגע במציאת "פתרונות" גאונים שונים כמו ה"פתרון" המעוות המוצע כעת, ולעסוק בבניית בית חולים מתחת לגשר, אלא הפתרון האחד והיחיד הוא להחזיר את המצב על כנו ככל האפשר, יחד עם ליכוד כל הכוחות

המצב המיוחד שבו התנהלו הישיבות בזמן קיץ, הביא לטלטלה עזה וחסרת תקדים בעולם הישיבות. אחוזים ניכרים מקרב אלפי בני הישיבות עדיין לא שבו להיכלי הישיבות מאז תחילת זמן הקיץ, שבמהלכו התנהלו הישיבות במתכונת חריגה ומצומצמת ביותר, וחלקם אף סגרו את שעריהם על מנעול ובריח, מה שהרחיק רבים מבני הישיבות

"לא פסיק פומיה מגירסא"

אל תפסיק ללמוד, תתחיל להרוויח!

.....

כשכולם יחזרו לשירת החיים, אתה כבר תהיה עם מקצוע ביד בעז"ה!

מרכז דעת העולמי מזמין אותך לבחור את אחד מהמסלולים להכשרה תורנית להתחיל להתפרנס בכבוד ולהישאר באווירת בית המדרש!

8 קורסים נבחרים של 'מרכז דעת' - במחיר מוטבסוד!

<p>1. מסלול הכשרת כשרות</p>	<p>2. מסלול הכשרת סופרי סת"ם</p>	<p>3. מסלול הכשרת מוהלים מוסמכים</p>	<p>4. מסלול הכשרת פסיק בתי הפליין</p>
<p>5. מסלול הכשרת מוסמכים מוסמכים</p>	<p>6. מסלול הכשרת מדריכי תנאים</p>	<p>7. מסלול הכשרת שוחטים מוסמכים</p>	<p>8. מסלול הכשרת מדריכות כלות</p>

מרכז דעת פועל בהצלחה ובהסמכתם של רבנים וגדולי הדור שליט"א

פרסום ציני ונפשע הקורא לאברכים ובני ישיבות להתפתות ולצאת מלימוד התורה ללימודי מקצוע בעקבות המצב החריג, בדמיון מושלם ליוזמה הפסולה המוצעת כעת ליצור מסלולים כאלו לבני הישיבות באופן רשמי ומומסד

לימודים זרים ופסולים בניגוד מוחלט לדעתם של כל גדולי הדור זצוק"ל ושיבדלחט"א.

כעת, בסערת התקופה ומאורעות הקורונה, צץ לו לפתע למרבה התדהמה רעיון אוילי זה, והפעם – בעקבות המצב המעורפל – ע"י גורם מהמימסד החרדי בצורה הרשמית ביותר!

הטשטוש הבולט בהצעה זו הינו בכך, שבאופן מוצהר לא מדובר על הצעה שנועדה לחולל שינויים במתכונת הישיבות הקדושות, אלא כ"פתרון" הנצרך כעת בצוק העיתים עקב המצב הקשה של בני הישיבות שעזבו את ספסלי הישיבות במהלך התקופה הקשה ועתה מתקשים לשוב לתלמודם.

כאמור, הפתרון האמיתי ביחס למצבם של אותם בני ישיבות, הוא לרכז את כל הכוחות למאמץ משותף של כלל הגורמים בכל הדרכים והאפשרויות, להחזיר את כל אותם בני ישיבות אל מקור חיותם הישיבות הקדושות, כל אחד למקום שבו גדל וצמח עד לפני מספר חודשים בהתאם לאופיו ורמתו הרוחנית. ולא לבוא ולעשות את ההיפך הגמור – לנתק בסכין חד את אותם בחורים באופן סופי מעולם הישיבות, תוך שינויים מפליגים במתכונת הישיבות הקדושות.

יוזמה זו, הינה יוזמה פסולה מכל וכל, והיא המשך ישיר לכל היוזמות הפסולות שהוצעו במשך השנים בסגנון זה פעם אחר פעם ע"י גורמים שונים שחפצו ליצור מסגרות חלופיות עם לימודי מקצוע כ"פתרון" עבור נערים מתקשים, דבר שנתקל בהתנגדות נחרצת של מרנן ורבנן כל גדולי הדורות זיע"א.

רבתינו גדולי הדורות זיע"א הבהירו שוב ושוב בתקיפות רבה ביחס לרעיונות אלו, שקשיים

וניסיונות הפוקדים את צעירי עמינו איזה שלא יהיו, אינם מתיירים ח"ו שום פתיחת פתח ופריצת פירצה ולו הקלה ביותר במתכונת הישיבות הקדושות, שכן כל שינוי שהוא מעמיד בסכנה מוחשית את הישיבות הקדושות קודש הקודשים לב האומה שעליהם מושתתת הנחלת התורה מדור דור.

הדברים פשוטים וידועים לכל מי שיראת ד' בלבבו ולכל מי שרגליו דרכו בשערי בית המדרש, ויצוקים במסורת עולם בת שנות דור. והנה לפנינו קטע קצר מדבריו הברורים והנחרצים של רבינו הגדול מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך זצוק"ל במכתבו אודות כך: "ואני בתומי הולך, וכפי שקיבלנו מרבותינו מדור הקודם, שמאז ומעולם היו חשבונות כאלו להציל הרבה על ידי פשרות בסדרי החינוך שלנו, והתנגדו בכל התוקף לענין כזה, כי חינוך אחר מסכן את הישיבות שמהם תצא תורה" (מכתבים ומאמרים ח"ב מכתב ע"ח).

בור ברשות הרבים לאלפי בני ישיבות בהווה ובעתיד

מלבד הפגיעה במתכונת הישיבות הקדושות, הרי שיוזמה זו הינה גם קלקול בידים עבור כל אותם בני ישיבות השוהים כעת מחמת המצב מחוץ לכותלי הישיבות, שבאופן כללי רובם ככולם בוודאי עתידים לשוב במוקדם או במאוחר לספסלי הישיבות, ועתה עלולים לפנות ח"ו למסגרות פסולות אלו ולצאת מעולמה של תורה.

כמובן, שיוזמי ההצעה הפסולה מצהירים שהיא נועדה רק לבחורים שכבר יצאו מעולמה של תורה ואינם עתידים כבר לשוב להיכלי הישיבות. אולם כל

בר דעת מבין, שמציאותם של מסגרות שכאלו בזמן רגיש שכזה, כשאלפי בחורים מצויים מחוץ לכותלי הישיבות והחיבור שלהם לעולם התורה נחלש מעט, הינם בור ברשות הרבים ותקלה איומה ונוראה לכל אותם בחורים שעם מעט מאמצים ישובו לישיבות הקדושות ועתה יפלו למסגרות אלו וייצאו מעולמה של תורה.

בנוסף, קיומם של מסגרות אלו ימשוך אליהם במשך הזמן כבר מלכתחילה את כל אותם נערים שיש קושי להחזיקם במסגרות הרגילות, או נערים ממשפחות חלשות מבחינה השקפתית שגם כך יש קושי ניכר להפנותם לישיבות הקדושות, שאלו יופנו ויימשכו באופן טבעי הישר

למסגרות אלו, בעוד שהם ראויים ללמוד בישיבה קדושה ככל נער בישראל.

ומיותר לציין, שהרעיון 'המשודרג', שילמדו באותם מסגרות שבאות להחליף את הישיבות לימודי מקצועות 'תורניים', אין בו כדי להפחית במאומה מחומרת העניין, שהרי מדובר על החמורות שבחמורות – שינוי המתכונת המקודשת של עולם הישיבות מקדמת דנא והוצאת בחורים מהיכלי הישיבות ומעולמה של תורה. אדרבה, "שדרוג" זה רק מגביר ומעצים את הסכנה עוד יותר, באשר האיציטאל דקדושה של הרעיון הנוכחי, עלולה לגרום ליותר בחורים שיפנו למסגרות אלו ויעזבו את הישיבה רח"ל.

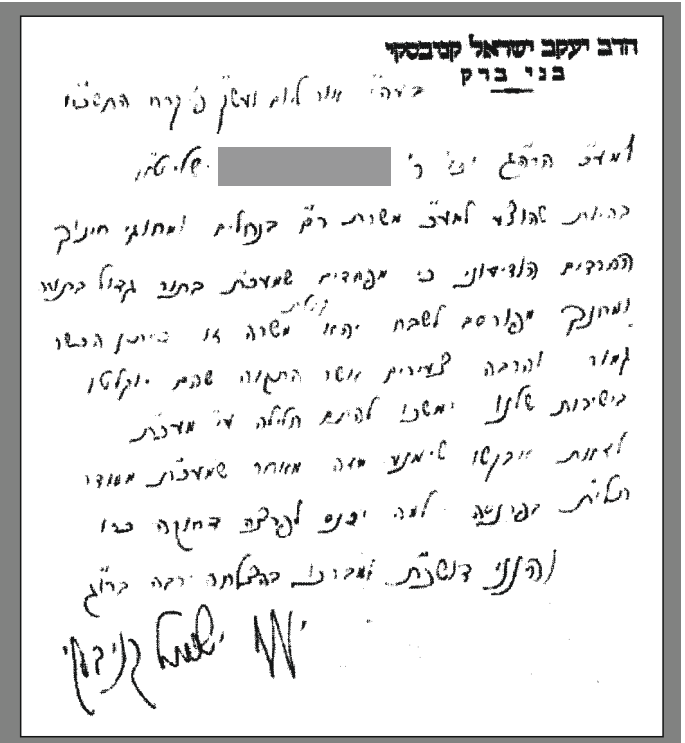
מצב כזה עלול להמיט אסון נורא על כל המבנה של עולם הישיבות, כשעצם העובדה שמהיום יש "אפשרות נוספת" לבני הנוער בציבור החרדי מלבד הישיבות הקדושות, תחולל פגיעה איומה במציאות המבורכת השוררת כיום שהדרך האחת והיחידה של כל נער חרדי באשר הוא זו אך ורק הסתופפות בהיכלי הישיבות הקדושות כל אחד לפי טבעו ורמתו הרוחנית, ועתה תהיה "אופציה נוספת" של מסגרות עם לימודי מקצוע הקורצים לבחורים חלשים וכדומה.

וגם על כך נאמרו דברים ברורים על ידי רבותינו מאורי הדורות זיע"א. הנה לפנינו קטע נוסף מדבריו הבהירים של רבינו הגדול מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך זצוק"ל בעת שרצו לייסד מוסד תיכוני:

"ואנוכי הרואה, וכמו כן אלה ששמעו מזה, שזה אסון וחורבן לחינוך המסורה משנות דור ודור, שזה ודאי יהי' פיתוי מושך להורים שימסרו בניהם ובנותיהם לאלו הבתי-ספר שמרבים בלימודי חול ואין מוחנכים התלמידים להמשיך בישיבות והבנות להמשיך בבית יעקב, וגם סכנה גדולה היא להישיבות הקטנות והגדולות הקדושות שיתמעטו הספסלים ע"י זה, והנחשלים בהם תיכף יצאו מהישיבות, ולדעתי זה הדבר מובן מאילו לכל מי שרוצה לראות האמת" (מכתבים ומאמרים ח"ב מכתב ע"ד).

חמור הדבר שבעתיים ביוזמה הפסולה המוצעת כעת, שבאה למרבה התדהמה מטעם גורם במימסד הרשמי ובגושפנקא מלאה, ובכך יגדל הנזק מבחינה זו. בעניין זה יש להביא כאן את המכתב המיוחד ששיגר מרן בעל הקהילות יעקב זצוק"ל לאחד מהת"ח בב"ב זצ"ל בעת שהוצעה לו משרה במסגרת פסולה שכזו, כשבמכתבו מחדד מרן הסטייפלר זצוק"ל נקודה זו, שמתן גושפנקא לחלופות אלו מגדיל את הסכנה מפניהם.

וזה לשון המכתב (הנדפס כאן בעותק מקורי מכתב"ק): "בהיות שהוצע למע"כ משרת ר"מ בנחלים, ומחוגי חינוך החרדים הודיעוני כי מפחדים שמעכ"ת בתור גדול בתורה ומחנך מפורסם לשבת, יהא קבלת משרה זו כמתן הכשר גמור, והרבה צעירים אשר התקווה שהם יוקלטו בישיבות שלנו יימשכו להתם חלילה ע"י מעכ"ת, לזאת אבקשנו שימנע מזה". (נדפס בקו"נ "עמודי אור" ח"א, עמ' מ"ב).

"יהא זה כמתן הכשר גמור והרבה צעירים אשר התקווה שהם יוקלטו בישיבות שלנו יימשכו להתם חלילה". אזהרת מרן הסטייפלר זצ"ל שלא לתת אפילו הכרה כלשהי למסגרות אחרות מלבד הישיבות הקדושות

האמת נחשפת: לא "פתרון" תמים לרגלי המצב אלא רפורמה הרסנית

ובאמת, שיוזמה זו איננה ישועה כלל גם עבור אותם בחורים שיצאו מעולמה של תורה ושממבט חיצוני נראה שאינם עומדים לשוב להיכלי הישיבות, ועל פי דרך התורה מסלול זה אינו הפתרון המיועד להצלת אותם נערים כלל וכלל.

יש לתת לכך משול והמחשה מחיי הגוף. הרי כל מי שיש לו ח"ו ילד או קרוב משפחה חולה, שואף ועושה את כל המאמצים שהוא ישוב להיות בריא כאחד האדם. ולא נמצא מעולם מי שיאמר, שמכיון שבנו כבר חולה, ישאר בחוליו וימשיך להתנוון.

כך הוא הדבר בחיי הנפש, העולים בחומרתם על חיי הגוף לאין שיעור כמאמרם ז"ל "גדול המחטיאו יותר מן ההורגו". אם יש בני נוער "חוליים", המצויים בירידה רוחנית חמורה, איננו אמורים ח"ו לוותר עליהם ולהנציח את "חוליים!" אדרבה, עלינו לשאוף ולמצוא את הדרך בכל מחיר שהוא על מנת להשיב נערים אלו להיות "בריאים", ולהציל את חייהם הרוחניים.

לא יעלה על הדעת, שאם ישנם בני נוער שנדבקו בנגיף הרוחני הקטלני השורר בחוצות בעקבות המצב, נותר מראש על גורלם הרוחני ונכרה במו ידינו את הקבר הרוחני שלהם, בלא לעשות כל מאמץ אמיתי להצילם ולהשיבם אל חיק התורה. היש אטימות גדולה מזו?!

הרי במצב עגום זה שנוצר שלא ברצונם, ביותר חובה על כל אחד מאנשי הצוות בישיבות לייצר רעיונות ונתיבים בלתי שיגרתיים ולנסות להאדיב על בחורים אלו את השהות בישיבה, לחברם למתיקות התורה, לתיבת נח המגינה ומצילה אותם ממי המבול ורוחות הפרצים אשר בחוצות, ולא לזרוק אבן אחר הנופל.

קלות הדעת ושיוויון הנפש והפקרתם אל החוצות תוך וויתור מוצהר על עתידם מעיד כאלף עדים על כך שהיוזמה הפסולה המוצעת כעת, לא באה כלל וכלל כיוזמה של "פתרון" בדיעבד בעקבות המצב שנוצר, אלא כמהלך של "לכתחילה", לפתור את "בעיית" הישיבות הקדושות באמצעות רפורמה במתכונת המקודשת של הישיבות, מתוך תפיסת עולם מעוותת הגורסת שבחורים שהלימוד קשה עליהם אין מקומם בבית המדרש ויש להוציאם למסגרות חלופיות פסולות.

ואכן מתברר שיוזם ההצעה הפסולה חשף באותו פאנל במפורש את התפיסה המעוותת בענין זה וכך אמר: "יש הבדל עצום אם מדברים על הבחורים הרציניים שהם פחות או יותר מתמידים ויש להם חשק בלימוד ואיזו דרגא בלימוד, שהם צריכים הרבה סיוע ועזרה, אולי אפשר איכשהו לחבר אותם [בתקופה הזאת שהם מחוץ לישיבה] לאיזה קבוצה או לאיזה כולל או משהו כזה. אבל אנחנו לא פחות צריכים לתת את הדעת על אלה - שנגיד ברמיזה... שגם כשהם נמצאים בישיבה אבל הם בקושי בקושי מחזיקים מעמד, ודאי שכשאינן להם את המסגרת החיצונית הם נמצאים ממש בסכנה נוראה - ופה

אני חושב אולי מאת ה' היתה זאת, - אם היה שייך לחשוב, לרכז את הבחורים האלה להקים קבוצות שילמדו דברים תורניים בצורה ממוסדת ומסודרת".

אכן כן, לפי תפיסתו 'מאת ה' היתה זאת', להוציא בחורים המסתופפים במסגרות החמות והמוגנות של הישיבות הקדושות ולהשליכם החוצה בגלל שאינם נמנים על ה"עילויים", אלא הם "בקושי בקושי מחזיקים מעמד"... סלקציה במיטבה!

רבן של ישראל מרן הגאון רבי אהרן קוטלר זצוק"ל

"כל החלפה בצורת הישיבות וברוחם, גרמו לשיבוש גמור של הציבור היהודי בכלל"

ו"ע"כ הכרח חיוני הוא שישמרו את הישיבות בטהרתם וצביונם בדרך המסורה מרבתינו מדור דור. וב"ה שלא פסקו עמלים בתורה בכל הדורות, ועל ידיהם נמשכת שלשלת התורה, וכל נטיה ע"י רוחות זרות, וכל החלפה בצורת הישיבות וברוחם, גרמו לשיבוש גמור של הציבור היהודי בכלל. וכל נטיה מדרך הקבלה בתורה באיזה צד שהוא, נסתיימה בפירוד מכלל ישראל בזמן קצר או ארוך יותר, כי עי"ז משתנים עצם היסודות בדעות, ומכ"ש בהשקפות של "להבדיל בין הקודש ובין החול ולהבדיל בין הטהור ובין הטמא".

'משנת רבי אהרן, ח"ג עמ' קפט

דעה כוזבת

מחשבה אוילית זו, שבחורים שהלימוד קשה עליהם אין מקומם בישיבות הקדושות ויש לייצר להם מסלול אחר מדרך לימוד התורה, נובעת מתפיסה פסולה ביותר ביחס לתכלית האדם בעולמו ולכל חיובי התורה והמצוות. שהרי על אותו משקל ניתן לעשות "הנחות" לבעלי טבע חלש בקיום המצוות "הקשות", ואף בתפילות ובפרט בתפילת שחרית הארוכה ביותר למי שהריכוז קשה עליו, כמו גם במלחמת היצר בתחומים שההתמודדות עימו קשה ביותר...

והלא לימוד התורה ניתן לכל יהודי בסיני על מנת ללומדה ולהגות בה תדיר. ושנות הנעורים, שבהם אין כל עול של פרנסה ומשפחה, הם הם שנות החינוך והגידול לקיום תכלית קדושה זו. ומי שיוציאוהו מדרך זו באמתלאות שונות במקום לכוונו לתוספת מאמץ ולהשתלב בלימוד התורה בהתאם לרמתו, הרי זוהי גזירת כליה רוחנית עליו ועל זרעו אחריי!

וכך כתבו במכתבם מלפני כעשרים שנה בענין זה, מרנן ורבנן הגרמ"ש שפירא זצוק"ל, הגרמ"י לייפקוביץ זצוק"ל, הגר"מ פיינשטיין זצוק"ל, הגר"ז רוטברג זצוק"ל והגר"ש אויערבך זצוק"ל:

"באנו לזעוק ולהרים קול מר על סילוף יסודי התורה שקיבלנו מנותן התורה במעמד הר סיני - דברי הסתה ורדיפה נגד הישיבות הקדושות וצורת החינוך שקיבלנו מרבתינו ע"י אנשים שלא מכירים מקומם ולוקחים על עצמם אחריות כמחנכי הדור ח"ו".

"אותם צעירים הפורקים מעליהם עול תורה וחפצים לעזוב דרך הישיבות, הרי השורש לזה הוא כי הם התאוות וההפקרות שולט עליהם, והדרך להחזירם הוא ע"י קירוב ועידוד תמידי, כדי שיוכלו לעמוד כנגד הפיתויים העומדים להם למכשול. אבל הכרזתם של אלו האנשים, שהישיבות הקדושות אינם מקום של פתרון ודרך הצלחה לכל תלמיד, או ש"דורשים בישיבות מבחור מעבר ליכולתו", הרי זה שקר וכפירה ביסודי האמונה, כי הרי כל בן ישראל נצטוו בלימוד התורה, אלא שצריך ללמוד ולבקש רחמים כמבואר בגמרא (מדה ע):"

את מכתבם חתמו מרנן ורבנן זצוק"ל בדברים המקבלים משמעות מוחשית בשעה זו לנוכח המצב השורר בעולם הישיבות ויוזמה זדונית זו: **"תפקידנו בעת הזאת לחזק את מבצרי התורה בכל, ובפרט את המסגרות הישיבתיות על טהרת הקודש המטפלים באמצעות נאמנות ומסירות ומטים שכם ויד סומכת לתלמידים היקרים שיחיו המבקשים וראויים לחיוזק ועידוד תמידי, אשר פועלים גדולות ונצורות להוציא יקר מזולל ומקיימים בתים נאמנים לתורה וליהדות, ולעמוד בפרץ נגד כל אותם הדברים שמתחדשים ומוסווים במעטה של קדושה רח"ל, בלא שום פשרה והתחכמות כלל. חלילה וחלילה, לא תהא כזאת בישראל".** (נדפס בקוני "למען דעת" שי"ל בשנת תשע"ה, עמ' כ"ה)

יש בנותן טעם לחתום את הדברים, בתגובתו הבהירה של מרנן ראש ישיבת באר יעקב הגאון הגדול רבי משה שמואל שפירא זצוק"ל, למסקנותיה הנוראות של "ועדת טל" לפני כעשרים שנה, שם נכתב שיש לפעול להקמת חלופות ומסגרות שירות ההולמות את אורח חייהם "של אלה שאינם מתאימים להסדר תורתו אומנתו". על כך כתב מרנן הגרמ"ש זצוק"ל דברים חדים וברורים מעדות אישית: **"אני משמש כראש ישיבה יותר מחמישים שנה, ויצאו אלפי תלמידים מיישיבתנו, ולא מצאתי תלמידים כאלו. מובן שיש בעלי כשרונות ויש כשרונות רגילים, אבל כולם לומדים ועושים חיל וגדלים לתלמידי חכמים, ואם נמצא יחיד כזה הוא מוצא את דרכו".** ("למען דעת", שם עמ' ל"ה)

הדבר היחיד שיש לעשות איפוא בשעה קשה זו, בנוגע לכל אותם בני ישיבות השוהים כעת מחוץ לכותלי הישיבות ונתונים במצב רוחני רגיש, הוא אך ורק להשיבם אל חיק הישיבות בכל מאמץ אפשרי, שזוהו המקום היחיד המיועד עבור כל נער בישראל להבטחת עתידו ואושרו הרוחני עלי אדמות.

מכשיר פלאפון לכל ילד!

בשלב מאוחר יותר פורסמה יוזמה נוספת מבית סגן שר החינוך, על כך שהוא דאג לכך שיוענק מכשיר טלפון סלולארי לכל תלמיד מהכיתות הבינוניות והגבוהות שבהם יתקיימו כעת לימודים חלקיים.

הידיעה על כך שמשרד החינוך הקציב עשרות מיליוני שקלים לרכישת טלפונים לילדי הכיתות הגבוהות בחיידורים ובבית יעקב לצורך לימוד מרחוק כביכול, מדאיגה ומקוממת.

רק פתי יאמין, שמישהו שם במשרד החינוך חושב, שהילדים אכן ישבו מידי יום ביומו צמודים לטלפון ויאזינו במלא הרצינות לשיעורים שיועברו דרכו האם אין מי שיודע איך נראית כיתת ילדים כאשר המלמד יוצא לרגעים ספורים מהכיתה?... וגם כשהוא בפנים, זקוק הוא לרחמי שמים מרובים שכל הילדים יהיו קשובים לדבריו, שישבו בסבלנות ולא יעוללו מעשי קונדס... אז האם באמת מישהו במשרד החינוך חושב שכדאי להשקיע כאלו סכומי עתק רק עבור שמיעת שיעורים דרך הטלפון לילדים!...

ברור הדבר, שמשרד החינוך מוכן להשקיע את הסכומים האדירים הללו, למימוש המזימה העקבית אליה הוא חותר בכל השנים האחרונות, "לפתח" את ילדי הציבור החרדי ולקרב אותם בכל דרך אפשרית לתרבות החילונית, ובדומה למקובל אצל החילוניים שלכל ילד קטן יש מכשיר סלולארי דרכו הוא מגיע לכל תועבות העולם, כך חפץ משרד החינוך להתחיל את התהליך בציבור החרדי רח"ל וליצור נורמה בקרב ילדי הציבור החרדי שלכל ילד קטן יש "מכשיר אישי" שמי יודע להיכן יגיע דרכו, לאיזה קווים יאזין, ועם מי יתחבר באמצעות כך.

ברור הדבר גם שמשרד החינוך לא יעצור רק בטלפונים סלולאריים ("כשרים"). כידוע, אחת המגמות של משרד החינוך בשנים האחרונות היא להכניס את השימוש במחשבים לילדי ישראל. בבתי ספר רבים נכנסו בשנים האחרונות באופן רשמי "לימודי מחשבים", ואף במערך הזדוני של "חוג לכל ילד" במינהלים הקהילתיים, מופעלים חוגי מחשבים, כשבפרסום הצבעוני הקורץ על אותם חוגים, מצהירים על "מחשב לכל ילד!" אין שום ספק, שהיעד הבא של משרד החינוך אחרי הטלפונים הסלולאריים, זה הטמעת השימוש במחשבים לילדים החרדיים. בפרט שכידוע, הצורה המקורית של "למידה מרחוק"

סקירה חיונית לרגל "שנת הקורונה" עליה הכריז החינוך העצמאי:

סדרת יוזמות של משרד החינוך בתקופה זו למטרת השתלטות והרס החינוך החרדי

נועדה אלא להחדיר בעדו את כל אותם רפורמות וקלקולים).

בעקבות ההכרזה המהדהדת של מנכ"ל החינוך העצמאי על "שנת קורונה", מחובתנו להעמיק חקר אודות הרעיונות הזדוניים השונים שהוצעו במהלך התקופה בנוגע לחינוך החרדי, רעיונות שעוד עלולים להפתיע במוקדם או במאוחר במהלך שנת הלימודים, במסגרת "חגיגות הקורונה" של החינוך העצמאי.

1

אפטרופסות גם על לימודי הקודש

הרעיון ההרסני הראשון של העמקת ההשתלטות על החינוך החרדי, התפרסם כבר בתחילת התקופה. לפני חג הפסח, בהודעה שיצאה מלשכתו של סגן שר החינוך מ.פ. כדלהלן:

"במחוז החרדי מכינים חוברות מותאמות למגזר החרדי. במשרד החינוך בנו מתכונת למצבי חירום, וכל התוצרים הועלו כבר בימים האלו לאתר של המחוז החרדי - ואנחנו הגענו כדי לבחון אפשרות להעביר לימודי קודש, דבר שמשרד החינוך לא חשב עליו עד עכשיו, ואני מקווה שזה ייצא לפועל בימים הקרובים".

אכן כן! ודאי שמשרד החינוך לא חשב על רעיון כה מרעיש, שנכס כה יקר וייחודי, לימודי הקודש, הלימוד הכי יקר ושמור - יופקר, יונגש וינתן על מגש של כסף לכופרים ופורקי עול. אותם גורמים מסוכנים שיש להם ענין לקלקל ולהשחית, לתת צורה מכוערת לכל שכיות החמדה של החינוך החרדי התורני אותו הם עויינים ולו הם בזים. בוודאי כאשר נותנים להם להיכנס לתחום לימודי הקודש, לטפל בדבר היקר ביותר שלנו, מאשרים להם בכך את הבעלות והאפטרופסות המלאה על החינוך החרדי, שעל זאת הם ששים כמוצא שלל רב. את לימודי החול כבר נתנו להם, והם מחוללים שמות בכל דרכי החינוך של החברה החרדית מהגנים ועד הסמינרים, וכעת, בקלות דעת בלתי נסבלת, ניתן להם נתח נוסף להשלים את עבודתם הבזויה, האתגר אליו הם שועטים, להפוך את כולנו להיות כמותם - לתרבות של "ככל העמים בית ישראל" - גם אם זה בעיצוב חרדי מרהיב למראית עין.

לקראת תחילת שנת הלימודים תשפ"א, הכריז מנכ"ל החינוך העצמאי על כך ששנת הלימודים הקרובה תהיה "שנת קורונה", עם הסתייגות מסוימת כי "טרם הסתיימו דיוני ההנהלה, אשר יכריעו בדבר התאמות יחודיות של המתווה - ולכשתתקבלנה החלטות סופיות, נפרסם אותן". יחד עם זאת הוא כבר קורא למנהלים להיערך לקיום מתווה משרד החינוך, על פיו כיתות ה', ו' ז' וח' - ילמדו בכיתות שני ימים בשבוע, וייעשה מאמץ לקיים יותר משני ימי לימודים בעזרת חדרי

ספח ומבנים סמוכים, או בלמידה במשמרות. נשגב מבינתנו להבין מדוע חפץ מנכ"ל החינוך העצמאי להנציח את המצב החרגי, ודווקא בעת שמירב ההגבלות הוסרו, ועוד לפני תחילת שנת הלימודים, הוא אץ רץ לחרוץ את גורלה של השנה כולה, ולהכריז את ההכרזה הצובטת לב על כך שהשנה כולה תהא "שנת קורונה", שמשמעותה שנת לימודים מוגבלת ומטלטלת להורים ולתלמידים.

שמא הדבר נובע, מהתסמונת שלקו בה נציגי הממסד המפלגתי החרדי, שנקטו לאורך כל התקופה קו תבוסתני של הכנעה צייתנית קיצונית לכל גחמות השלטון ביחס לכל ענייני התורה והיהדות, בתי הכנסיות, הישיבות, ומוסדות החינוך. ויתירה מזאת, העבירו לשלטונות בכל העת מסר בבחינת "הרבו עלי מוהר ומתן", שככל שתשיתו עלינו גזירות והגבלות כן נעשה, מה שגורם לאפליות החמורות והבוטות בין ההגבלות המוטלות על העניינים האזרחיים הכלליים, להגבלות המוטלות על ענייני הדת ועל הציבור החרדי.

כך או כך, הדבר מצריך "כוננות ספיגה" מצד ההורים והתלמידים, לכל תופעות הלוואי העגומות של מצב זה - "מצב קורונה", החל מהשבתת הלימודים באופן חלקי לפי מיתווה זה או אחר כפי שעומדים לעשות בחודש אלול הקרוב (בניגוד לדעתם של רוב מומחי הרפואה בארץ ובעולם), וכלה בכל אותם הצעות ויוזמות קלוקלות פרי מוחם של פקידי השלטון ופורצי גדר למיניהם שיודעים לנצל היטב מצב חריג זה לביצוע שינויים וקידום הרפורמות שהם חפצים לחולל זה מכבר בחינוך החרדי (ושמא כל מטרת הארכת מצב חריג זה, לא

היא באמצעות המחשבים ובאינטרנט הטמא, כפי שהיא מתבצעת במוסדות החילוניים.

בשולי היריעה יש לציין גם את ההשלמה המעושה של סגן שר החינוך בהודעותיו המתפרסמות בתקופה זו, עם ההחלטות של משרד החינוך בקשר למיתווה הלימודים במוסדות החינוך.

כך, למרבה התדהמה הוא משווק גם את התזה השקרית של המימסד השילטוני, כאילו גני הילדים והכיתות הנמוכות יכולים יותר לנהל לימודים כרגיל מאשר בכיתות הגבוהות, משום ששם כביכול הסכנה פחותה, בו בזמן שהכול יודעים שהמניע של הרשויות לומר כך, הוא אך ורק האינטרס להחזיר לשגרה את שוק העבודה באמצעות קיום לימודים מלאים במסגרות של הגילאים הנמוכים, וכדי ביזיון וקצף.

3

“אולפן הקלטות” – השתלטות מלאה על כל המתכונת הלימודית של בתי הספר החרדיים

בצל הימים של התקופה החריגה מצא לו הממסד השילטוני את ההזדמנות להשתלט על ה"לפני ולפנים" של המערכת החינוכית החרדית, ולשלוט במרוכז על כל תכני השיעורים לכל ילדי החינוך החרדי באמצעות רעיון מתוחכם ביותר.

ושוב מדובר ביוזמה שמתבצעת בשותפות מלאה של סגן שר החינוך, כשלאחר חג הפסח יצאה הודעה מלשכת סגן שר החינוך בנוסח כדלהלן:

“בכדי להוריד את העומס מקווי הטלפון שמתקשים לעמוד בשידור בזמן אמת של הכיתות לימוד, נבחרת האפשרות של הקמת אולפן הקלטות ייחודי, שבו אנשי חינוך מוכרים ימסרו שיעורים ויתנו מענה לכל שכבות גיל וכיתות הלימוד, עם חומר אחיד ונושאים מוסכמים על מנהלי המוסדות.”

למערכת “קול החינוך” הגיעו ידיעות על כך שבמים אלו ממש, לקראת פתיחת שנת הלימודים, פועלים גורמי משרד החינוך להביא למימוש היוזמה השתלטנית, ומופעל לחץ כבד על מורות ואישי חינוך לשתף פעולה עם היוזמה.

יוזמה זו הינה מעשה חבלה של ממש במערכת החינוכית של המוסדות. שכן המציאות הברורה היא, שלכל מוסד חינוכי תורני יש את המאפיין הייחודי שלו, עם

המעלות הנגזרות מהמקום הגיאוגרפי והקהילתי בו הוא פועל, כמו גם מאופי הצוות החינוכי ואופי התלמידים. כל מי שמצוי בשדה החינוך יודע להצביע היטב על ההבדלים של כל מוסד לעומת זולתו, שהם כשתי עולמות נפרדים. לא הרי המעלות שיש במוסד זה המטביע את חותמו על התלמידים לפי הדרך והאופי שלו, למוסד השני שמטביע את חותמו לפי הדרך והאופי שלו, וכאשר הורים באים לבחור מוסד עבור ילדיהם, הם עושים עבודה מאומצת ויסודית להתאים את המוסד המתאים להם, בגלל שכל מוסד הוא עולם בפני עצמו.

מכוח זאת, יש לכל מוסד את הייחודיות שלו גם בכל מה שקשור למתכונת הלימודית, הן בתכנים, הן ברמה הלימודית, והן בסגנון ובצורה של העברת החומר הלימודי, דבר שיש לו השפעה מירבית על התלמידים בכל מוסד לפי סגנונו ורמתו הלימודית והרוחנית.

יצירת קו אחיד ותעשייתי, של פלטפורמה לימודית שווה לכל המוסדות החרדיים, היא עקירת כל הצורה והמתכונת המבורכת הזו של החינוך החרדי. וברור הדבר שיוזמה זו באה מצד משרד החינוך אך ורק עבור המטרה של קבלת שליטה מלאה וסופית על כל תכני הלימוד של החינוך החרדי.

אם בימים כתיקונם משוטטים מאות המפקחים והמפקחות בתוככי המוסדות על מנת להתערב ולחולל שינויים במערכת הלימודית של המוסדות החרדיים, עתה, באמצעות “אולפן ההקלטות” שיופעל באופן ישיר ע"י “המחוז החרדי”, יקבלו הם לידיהם לא ‘התערבות’ אלא שליטה מלאה ומוחלטת על כל מערכת הלימודים שתפעל מטעמם לפי רוחם ומאויייהם הזדוניים.

* * *

ברור גם שהנוסחה החדשה של “אולפן הקלטות”, עם חומר אחיד לכל תלמידי המוסדות, מקרבת את החינוך החרדי למתכונת “החינוך הממלכתי”, ששם יש אכן רק “חומרי למידה” יבשים ואחידים לכלל המוסדות, בלא גיוון בין מוסד למוסד ובלא סגנון ייחודי של כל מוסד לעצמו, כי הרי חיי הרוח שלהם שואפים לאפס, התרבות שלהם ידועה ומוכרת ולהם אכן מתאים “חומר אחיד”, שאין כמוהו כדי לטשטש זהויות וליצור סוג אחיד של נוער, משהו דוגמת החינוך הקיבוצי.

“יאמר ברורות: הדבר הכי מבורך לפקיד משרד החינוך הוא, שכל הנוער החרדי יהיה

סמוך על שולחן אחד. לא עוד שאיפות, לא עוד יחודיות, לא עוד חינוך יחודי של כל מוסד בפני עצמו, אלא ‘חומרי למידה’ אחידים! יבשים ונעדרי חיות וצבע שמאפיינים את החינוך החרדי התורני.

חובת ההורים בשעה זו

המצב המורכב שאנו מצויים בו, מחייב בראש ובראשונה את ההורים שילדיהם עדיין שוהים במוסדות הכפופים ומשועבדים למשרד החינוך. האם לא די במה שהממסד השלטוני הכפירני כבר הביא לכך שהחינוך כולו יתנהל תחת חסותו? האם לא די בהתערבות של המפקחים והמפקחות חדשים לבקרים בתוככי המוסדות, המכתיבים נגיפי כפירה במעונות ובגני הילדים לערער ולעמעם את האמונה בבריאת שמים וארץ ולהחזיר רעיונות זרים לתוכנם של פרשיות השבוע והמועדים?! האם לא די בעריצות של אותם פקידים ומפקחים “חרדים”, שעיצבו את חיי הדת שלהם במכונים השונים שמחלקים מילגות למי שמצליח לייצר שינויים בחברה החרדית, מכונים שכל מדרך כף רגל שם הוא מינות ואפיקורסות ופריקת עול?!

המזימות והפעולות של משרד החינוך הולכות ומתקדמות בקצב מסחרר. ולמרות המחאות הרופסות הנשמעות מפעם לפעם מכיוון המימסד החרדי, הרי ש”הכלבים נובחים והשיירה עוברת”. המהפכה מתרחשת. הקרירות באמונה הופכת למציאות, הגננות רועדות להמרות את פי המפקחות, ו’דפי הקשר’ כבר מקבלים צביון שונה וזר. וכעת, מנצלים את התקופה החריגה עד תום, כדי לקדם באופן דרסטי את שאיפותיהם האינמות, ליטול עוד מושכות על העגלה הדוהרת לתהום, ולייצר עוד ועוד רעיונות ומיזמים זדוניים להשתלטות וקלקול החינוך של ילדי ישראל.

על ההורים לקום ולומר: לא עוד! התקופה החריגה מאפשרת לבצע שינויים גם בכיוון ההפוך, שינויים חיוביים והכרחיים שהשעה בשלה להם. כעת, יותר מאי פעם, זו היא השעה לקום ולעשות מעשה, ולהפקיד את חינוך הילדים אך ורק במוסדות המנוותקים לחלוטין מכל קשר וזיקה עם משרד החינוך, שמתנהלים על טהרת הקודש, ובולטים בתקופה זו בקיום הלימודים כרגיל ללא כל שינוי ופגיעה חינוכית חמורה בילדים הרכים, בדרך ישראל סבא לתפארת מסורת הקודש של חינוך ילדי ישראל בקדושה ובטהרה.

לימוד האותיות והנקודות ע"פ מסורת הדורות

ופת"ח לה"א הידיעה, וכו', וההשרשה בזה, מקנה בתת מודע משמעות עמוקה ויסודית לכל אות ולכל נקודה. משא"כ לאלו שהאותיות עבורם הוא רק 'הברה', אזי יותר בקל לו שיתבלבל.

***

כאשר שמעתי זה, אמרתי כמה גדולים דברים חכמים, שמרן הגה"ק מסאטמאר זיע"א עמד על כך שגם לו יהא שזה קל יותר אבל ברור שאינו טוב יותר! וגם אם כוננת מרן זצוק"ל היתה מטעמים אחרים, וגם אם יוכח שהאיבחון הנ"ל אינו מדויק, אך עלינו לתת את הדעת בנקודה קריטית זו, עד כמה עלינו להיות זהירים ולחרוד ולהיות אחראיים שלא לערער את המסור בדינו בדרך לימוד קריאת האותיות והנקודות שהוא היסוד של כל לימוד התורה לכל החיים. ששורשם במרומים גבוה מעל גבוה, ומי יודע איזה תוצאות מתהוות משינויים בדרך הלימוד ואיזה השפעות יסודיות בנפש - שהם נסתרים מהשגתינו, אם מחמת קוצר המושג ואם זה מחמת קוצר המשיג בעקב חוסר העמקה והיסח הדעת שאיננו עומדים על דברים פשוטים - אנו מפסידים כאשר עוזבים את הדרך שניתנה לנו למורשה מאז.

וכמה מתאימים דבריו הקדושים של החובת הלבבות בשער יחוד המעשה פ"ה: על כן היה זה, שלא תטה אשורך מדרך האבות, ונתיב הראשונים - אל הבדיאות, ותסמוך על שכלך, ותתייחד בעצתך, ותתבודד בסברתך, ואל תחשוד אבותיך במה שמסרו לך מאופני טובותיך, ואל תסתור עצתם במה שהורו אותך, כי אין עצה שתעלה בדעתך שלא קדמוך לדעתה, ועמדו על כל מה שמביאה אליו מטוב ורע. ואפשר שקדם לדעתך אופן יושר המחשבה היא במנהגה, ונעלם ממך אופן ההפסד אשר יהיה ממה באחריתה, ואתה במיעוט יישובך תראה יושרה ולא תראה טעותה ואופני הפסדה... עכ"ל והנני בברכה הששיית יצליח דרכיכם, שלא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד, עדי נוכה לקבל פני משיח צדקינו בב"א.

יהושע חיים רובין

נכד הגה"צ אבד"ק ציעשינוב זצ"ל

סגן מנהל בישיבה גדולה אהל תורה בארא פארק

מלאכתי בשלמות ובאמונה, חשתי שעלי ללמוד הענין בעומק אולם בהיות והיה לי החלטה שבשום אופן לא אלך ללמוד במקום שנותנים 'ציונים' שיכולים להשתמש בזה לקבל 'דיגרי' (ותואר), וגם יש בתוכן הלימודים חלק שהם ממקורות זרים, ולמרות שאין אני צריך את הציונים לצורך עבודתי, אבל זה חילול השם ללכת למקום כזה שנותן הערכה ליתואר' שלהם.

כאשר נודע לי על חסיד סקווירא בשם ר' אלטר ברוך ווייס שעומד למסור שיעורים בנושאים אלו בדרך המסורה לנו, השתתפתי בהם והיה לי תועלת רבה. באחד השיעורים דיבר אודות מהלכו של א' בשם הרב צבי זאבין מבולטימור, שכתב ספר באנגלית אודות קשיי קריאה שיש לילדים (יש לו הסכמות מהג"ר חיים פנחס שיינבערג ז"ל, והג"ר שמחה וואסערמאן ז"ל) ר' אלטר ברוך למד דיבר והתייעץ הרבה עם הרב זאבין כתלמיד בנושא זה.

בספר הנ"ל מדבר על ילד שמחליף ומתבלבל בין אותיות שדומות בהברה, כגון א' ו'ע, אזי העצה לחזור אתו (באופן מסויים שמציע שם בספר) כמה פעמים האל"ף ב"ית בשמותיהם, עד שיחזק בלבו בתת מודע, שזהו אל"ף וזה ע"י וכו"ב, ולא יהיה אפשר לו להחליף ביניהם. וסיפר לי אז ר' אלטר ברוך, שרב זאבין סיפר לו, כי מעולם לא פגש ילד מתלמוד תורה חסידי שיהיה לו בעיה זו (שיתבלבל בין עתה לאתה, או אם לעם), רק בילדים מהחדרים המודרניים, ועל ידי זה נוכח לדעת, כי הילדים שמקנים להם ומשרשים בהם שוב ושוב שזהו אל"ף וזהו ב"ית, הרי אף כאשר מפסיקים לקרוא לזה אל"ף ולזה ב"ית, אבל בתת מודע שלהם מושרש שזה א' וזה ע', ואי אפשר להתבלבל, וגם הילד המצויין לומד יותר טוב. את הבנת השרשים ואותיות השימושיים, והמשמעות שיש לכל תנועה, כגון קמ"ץ במקום סגו"ל מורה שהוא סוף ענין כאתנחתא וכסוף פסוק,

הערת המערכת:

בגליונות הקודמים הובאו הרבה מדברי גדולי הדורות בענין זה, בית השאר הובא באריכות דברי הגה"ק בעל ה"יטב לב" זצוק"ל. ובתו"ד כתב "וכשמחנך התינוק ללמוד גוף האות הנראה לעיניו עם המילוי שאין רואה, ומרגילו להאמין שכך הוא נמסר לנו מאבותינו, הרי מרגילו ביסוד האמונה להאמין בה' ובמשה עבדו ובדברי הנביאים והחכמים וחנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנו, כי גירסא דינקותא עדיף ונחזק על לוח לבו של הילד כמו על הספר, משא"כ אותן המורים החדשים שמלמדין רק האותיות כמו שנכתבו א' ב' ג' ואינו משמיע לאזניו מילוי האותיות, מרגילו להאמין רק במה שענינו רואות ולא מה שאזנינו שמענו מאבותינו וזה שורש המינות והאפיקורסות". עכ"ד

וראו להעתיק קטעים שנכדו כ"ק הגה"ק מסאטמאר זצוק"ל הוסיף על דברי זקנו זצוק"ל ז"ל:

"והנה כן רואים גם כהיום את המתחדשים בעם, אלא שהאידיא הוסיפו עליהן עוד ... ורואין איך שאא"ז זה"ה בספרו ייטב לב ... היה מתאונן על מצב הדור שצריכין ללחום נגד המתחדשים על שם מה שיצמח בסופן של דברים, שכבר מאז בזמנו התחילו ארס המינות לציץ ציץ ולהיות פורה ע"י המורים המתחדשים שהתחילו להכניס שינויים בחינוך ולימוד הילדים, ובעוה"ר עדים אנו כהיום וסופו הוכיח על תחילת וכו' אכן זהו שורש המינות והכפירה ... וכמו שאנו רואין בעוה"ר הנסיינות הגדולים וחבלי משיח הקשים מה שצריכין ללחום מלחמות עבור קיום היהדות בכל תנועה ותנועה ... ועכ"פ מצאנו בדבריו ז"ל שיעיקר ושורש ויסוד גדול בענין האמונה להאמין שאין העיקר מה שרואין בעינים. ובאמת שכן הוא גם בענין ביאת המשיח שאמרו ז"ל 'אין בן דוד בא אלא בהיסח הדעת' והיינו כי עפ"י השכל א"א לצייר ולתאר כלל באיזה אופן תהיה ביאתו..." עכ"ל

בס"ד, יום א' לסדר את הברכה אשר תשמעו וגו' תש"פ פה ברוקלין ניו יורק

לכבוד מערכת הגליון קול החינוך הי"ו הנני בזה, בדבר אשר ראיתי בגליונם אודות לימוד האותיות והנקודות לתשב"ר ע"ד המסורה לנו מדור דור. ראיתי הלכה ונזכרתי מעשה, כדלהלן.

בקונטרס (ש"ל באידיש) "דולה ומשקה" זכרונות הגה"צ רבי משה דוב וויינבערגער זצ"ל אב"ד פאיע שהיה מקורב גדול לכ"ק הגה"ק מסאטמאר זיע"א, מובא שיחה עם רבינו אודות האזהרות להמלמדים שלא ישנו מדרך הלימוד הישן אך ללמד אל"ף ב"ית לילדים קטנים מהאופן שלימדו בדורות הקודמים, דייקא באופן שביטאו האותיות והמילויים, אל"ף ב"ית גימ"ל, וכן הלאה, ואף הנקודות לימדו להילדים שיקלטו הנקודות אך ורק ע"י אמירת קמץ אלף אָ אָ קמץ בית בָּ, לא כהמתחדשים אשר מבקשים להקל על הילדים, ללמד א-ב בלי לבטא המילואים, וכן הנקודות הם מלמדים בלי לבטא קמץ אלף רק אָ אָ אָ. והרבי דיבר מאד בחריפות נגד הדרך החדש של המתחדשים, שאין רשאים ללמד לילדים באופן כזה את האל"ף ב"ית.

בשיחה זו נוכח גם המנהל רחוני בת"ת של סאטמאר הי"ה הגה"צ ממוזשאי זצ"ל, וטען שהמלמדים המודרניים טוענים, שהילדים שלומדים הא-ב באופן כזה, בלי המילואים ובלי לבטא שמות הנקודות, יודעים הרבה יותר טוב את הא"ב, ולאח"כ אומרים עיברי יותר טוב מהילדים שלימדו אותם בדרך הישן.

כאשר שמע זאת רבינו, הגיב ברגש אש קודש, "זה שקר כהעבודה זרה (ביטוי רגיל באידיש על דבר שהוא שקר בהחלט) שהילדים הללו יודעים יותר טוב א"ב ועיברי, תדע מה אומר לך, זה העבודה זרה בעצמו".

והרב מפאיע ז"ל, הסביר בקונטרס הנ"ל שכוננת רבינו ז"ל לדברי הייטב לב' בפרשת בא ומציין שם לדברי רבינו בדברי יואל מהדורא תניינא פרשת שופטים ובספר משכיל אל דל (ח"ג כלל ט' פ"ה) להגה"ק ר' הלל מקאלאמיא זי"ע תלמיד מרן החת"ס זיע"א אודות התוצאות מחינוך זה. ויש בזה הרבה בעוד ספה"ק, ולפיכך התבטא רבינו כל כך בחריפות שהאופן החדש הוא העבודה זרה עצמה, כי הספה"ק ביארו שזה מבוא לכפירה רח"ל.

והנה בשמעתי את הדברים חשתי להבין שגם אם זה "הע"ז בעצמה" אבל מדוע זה שקר! הלא אם זה אסור מה לי אם זה יותר טוב! ואמרתי שהיות וכך יצא מפומא דרב, בודאי זה אמת, אבל הי זה אצלי באופן של אמונה כי לא נוכחתי באמיתת הדברים.

***

לפני כעשרים שנה בתור סגן מנהל בישיבה קטנה, הייתי עסוק עם בחורים שיש להם קשיים בקריאה, ושלחנו אותם למומחים שונים. ואמנם כדי לעשות

סמינרים במדרון ללא תחתית

לכבוד מערכת קול החינוך
לאחרונה התקיים כינוס בנושא חינוך בת"ת בצפון ואחד הדוברים שליט"א בכינוס סיפר בתו"ד כדלהלן:

1) בתחילת חודש תמוז התקיים בבית יגאל אלון בצפת, השתלמות למעוניינות לתפעל קייטנה בקיץ במוסדות החינוך החרדיים מטעם "ניצנים" (הגוף שמפעיל את הצהרונים מטעם משרד החינוך), להשתלמות הזו הגיעו גברים ונשים חרדיים למהדרין.

סיפר לי אברך שאשתו היתה בהשתלמות שערכה כ-4 שעות, אותה העבירה אשה חילונית למהדרין ונאמה על בעיות בעיני קדושה בשפה גועלית שא"א לתאר בשילוב סרטים חילוניים כדי שיבינו את דבריה יותר במוחש רח"ל.

אחת הנוכחות נעמדה והשמיעה את מחאתה, המרצה החילונית ענתה בחוצפה, אם תצאי לא תקבלי ניהול קייטנה, היא לא יכלה להישאר וברחה... לעומת זאת האברכים ישבו שמה רגועים ולא עשו כלום.

2) באחד הסמינרים החשובים בירושלים בכיתה ב', בקורס אנגלית הביאו לצפות בדו שיח חילוני בין גבר ואשה כדי ללמד את הבנות אנגלית.

3) באותו סמינר נערך ביום שלישי א' תמוז תש"פ מבחן 'מגן' לתלמידות הלומדות במגמה למזכירות (לא מזכירות רפואית), נושא המבחן היה 'כלב', הבנות היו צריכות לענות הכל על עולם הכלבים, אוכל, תזונה, טיפול, ווטרינרים ועוד, ולסיום הגישו להם תמונות של כלבים וכל בת הייתה צריכה לציין "לאיזה כלב היא הכי מתחברת".

למחרת המבחן נערך להם מבחן על 'קורס מזכירות' במיכללה חילונית הנמצא ברח' ירמיהו בירושלים, הבנות הללו היו לבד בבנין מלא חילוניים וחילוניות, ושמרו עליהם גבר ואשה חילוניים...

אקווה שהחומר שאני שולח יהיה לתועלת והלבבות עדיין לא התאבנו לגמרי.

השם שמות במערכת

על מכרם בכסף צדיק... בעבור "נעליים"...

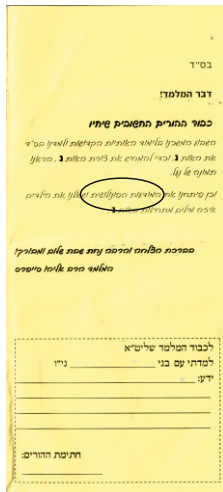
לכבוד מערכת קול החינוך

מאד נהייתי לקרוא בגליון האחרון שלכם, אודות הכסילות של לימוד האותיות בשיטות החדשות, שמלבד האיטור לשנות מדרך המסורה, וכפי שכתבו גדולי ישראל לדורותיהם, עוד זאת שמדובר בכישלון מהדהד, ופשוט צריך להיות שוטה גמור להעדיף דרכים מעוותות אלו, שלא שערם אבותינו.

תח"י מצוי דף קשר שנשלח להורים מת"ת מסויים, בו הם מספרים להורים החשובים שהשבוע למדו את האות נ', וכדי להמחיש את צורת האות הראו תמונה של... נעל (מצורף צילום).

בסיס הרעיון הוא, שאחד הכללים באילוף הוא, שמראים או משמיעים לחיה (או לאדם), דבר או קול מסויים, ובאותו רגע מכים בו, אז במשך הזמן כשהוא רואה את הדבר או שומע את הקול, הוא יפחד ואפילו יצעק מאבא, גם כשהמכה לא תגיע... ואותו דבר כאשר המלמד מקשר שוב ושוב את האות נ' לצורת ה'נעל' (אגב, גם צורת הנעל מזוייפת...), אוטומטית בפעם הבאה כשהוא יראה את האות נ', הוא יקשר אותה לנעל, כלומר מחברים את האותיות לדברים גשמיים חסרי רוחניות, שממש אינן מתאימים ל"אותיות קדושות".

בהמשך כותב המלמד: "וכן פיתחנו את המודעות הפונולוגית". וכאן אני שואל, האם המלמד של אותו מלמד, ידע את פירושה של המילה "פונולוגיה"? האם כל אותם מלמדים במשך אלפי שנים מאז קבלת התורה, ידעו או שמעו פירושה של מילה זו? האם רבו של החזו"א, של הרב מבריסק, של הקהילות יעקב, של הרב שך והרב אלישיב, היה להם שמץ של מושג 'פונולוגיה' מהי?! אז איך יתכן שהם הוציאו כאלו פירות מתחת ידיהם?... איך יתכן, שלמרות שהם לא עברו הדרכה במכון אחיה ודומיו, הם גידלו דורות שלמים של יהודים נאמנים לתורה הקדושה?...

גם אני הקטן לא שמעתי עד היום פירושה של המילה, וכאשר בדקתי מצאתי כתוב בזה"ל: "פונולוגיה היא ענף בבלשנות ותת-תחום בדקדוק העוסקת בחקר היחסים בין ההגאים, תפקודם, וצירופם זה לזה בשפה נתונה", יופי! עכשיו נהייתי מלמד "אתרוג", עכשיו שאני כבר מבין פירושה של המילה, התלמידים שלי יצאו מחוננים, לא כמו אבותינו ואבות אבותינו שלא היו בקיאים בכגון אלו...

אוי, מה אומר ומה אדבר, לאן הגענו? מעקרים את הקדושה מהאותיות הקדושות שעמם נברא העולם, הופכים את לשון הקודש, ללשון של חולין, שפה כשאר שפות הגויים. מוחקים את ה"רוממותנו מכל הלשוניות", משתמשים באותם שיטות שהיפני, הרוסי, והצ'רקסי מלמדים את הילדים שלהם. שכחו שעוסקים בתינוקות של בית רבן, וכל שינוי ולו הקטן ביותר, הרי זו

נגיעה בקודש הקדשים, וכל שינוי מסדר העבודה שבמקדש, העבודה פסולה!

יהודים יקרים! מלמדים יקרים! לו הייתם עוצרים לרגע וחושבים במה הנכם עוסקים הרי ששיניכם היו נוקשות דא לדא מרוב פחד ואימה! בנינו אנו לה' אלוקינו ויש לנו מסורת בת

אלפי שנים, שנמסרה מדור לדור ומאב לבן, ואיננו זקוקים למתודות שמקורם בגויים שפלים ומאוסים, וגם אין להם שחר של הצלחה. די אם ניווכח להיכן הגיעו אומות העולם עם החינוך הנאור שלהם, ולהבדיל אא"ה להיכן הגיע כלל ישראל עם התורה שקבלנו מסיני, שזה כולל לימוד אותיות הא"ב לפעוטים.

אל נהיה בגדר "שתים רעות עשה עמי, אותי עזבו מקור מים חיים, לחצוב להם בארות בארות נשברים, אשר לא יכילו המים". בהתקרב ימי הרחמים והסליחות, בואו ונקבל על עצמינו שלא לנטות מדרכי אבותנו כמלא נימה ובזכות זה נזכה לראות בנינו ובני בנינו עוסקים בתורה ובמצוות ולכתיבה וחתימה טובה.

אחד הקוראים הקבועים

פרסום ראשון ובלעדי של משאו ההיסטורי של רבן של ישראל מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך זצוק"ל לפני קרוב לחמישים שנה, המובא כעת לנוכח היוזמה הפסולה לבצע רפורמה במתכונת הישיבות הקדושות מקדמת דנא וליצור מסגרות חלופיות של לימודי מקצוע לבני הישיבות.

באותם ימים חפץ הרה"ר גורן לפגוע בכרם בית ישראל ולהתיר ממזרים לבוא בקהל, והיהדות החרדית יצאה למערכה עזה למנוע את הנבלה. בעיצומה של המערכה התקיימה באולמי וגשל בב"ב עצרת מחאה בראשות מרנן ורבנן גדולי הדור זצוק"ל, ובמשאו ההיסטורי של מרן זצוק"ל קבע כי המתכונת המקודשת של הישיבות הקדושות זה ורק זה התריס והמגן להמשך הנחלת התורה בטהרתה.

הקלטה זו היתה גנוזה במשך שנים רבות והדרשה ההיסטורית והמרטיטה נעלמה. בתקופה האחרונה נעשו מאמצים לאתר את ההקלטה ההיסטורית, ובס"ד הגיעה לידי המערכת ההקלטה הנכספת. 'דבר בעיתו מה טוב'. כעת עם ניסיון הפגיעה במתכונת הישיבות הקדושות אנו מפרסמים את המשא ההיסטורי לתועלת ציבור יראי ד' והחפצים אל דברו.

רבן של ישראל מרן הגאון רבי אלעזר מנחם שך זצוק"ל "יעקרו אלף כיוצא בו ואות אחת מהתורה לא תחרב"

מורי ורבותי, אין לי מה להוסיף על מה שכבר שמענו, אך אני בא לומר בדברים קצרים, כולנו יודעים שתמיד הרבנות, דיינות, מורי הוראה, זה תמיד היה מהדברים הקדושים ביותר אצל יהודים, כל אמא יהודיה כשהיא בכתה, היא התברכה בעצמה, שבנה יהיה רב, בני יהיה דיין, הרבנים ודיינים ומורי ההוראה תמיד היו סמל של אהבה, של אהבת הבריות והצדקה, כל מעשי הצדקה היה דרך הרבנים. אף אחד לא חשד רב בשום דבר. הכל היה נקי, קדוש, בקדושה ובטהרה. כל פסק שרב פסק, ידעו שזה נקי, והדיין או הרב ידעו תמיד את מאמר חז"ל, לעולם יראה הדיין עצמו כאילו חרב מונחת בין יריכותיו וגהינם פתוחה מתחתיו. יראת שמים של כל רב.

ב"ה לא אלמן ישראל, גם היום יש ב"ה, ולכן כתוב בפסוק, והנה ה' נצב עליו, כשהיה עליו להוציא פסק היה בטוח שה' נמצא ואינו נותן לו להיכשל בדבר הלכה, והפסק יצא הערליך, נקי, טוב.

שונה הדבר במעשה זה לא רק למי שידע את ההלכה, אפילו בלי לדעת את ההלכה, גם מי שהוא עם הארץ, כשמבינים שמאחורי הדיין, מאחורי הרב עומדים מערך ואשה שלוחצים עליו, מבינים לבד ששם השי"ת לא נמצא, השי"ת לא נמצא בכזו חבורה, ובטוחים שלא יצא פסק כפי התורה. אך אני רוצה להודיע לכם, לפני כל העולם, שגם הוא ידע זאת, רב אחד כתב לי, קיבלתי מכתב בערב שבת, וזה הזכיר לי לשון הרשב"א בתשובה, ואקרא לכם את דברי הרשב"א. הרשב"א כותב לאחד שפירש סיפורי התורה לא כפשוטו, את המעשה של אברהם ולוט הוא פירש זאת על פי משל, והרשב"א כתב לו בזה"ל: **עלה על דעתך שאין שום בעלים על התורה, ויכול כל אחד לדרוש בה במה שלבו חפץ, אני עודני חי, ואני עומד על המשמר, לבלתי לישא פנים לשום אדם, ולא יפגע בקוצו של יו"ד מהתורה.**

אני לא יכול לומר את המילים של הרשב"א, אין מי שיכול לומר את המילים של הרשב"א, אך זה אני יכול לומר קבל עם ועדה, שכל זמן שיהיו ישיבות, וכל זמן שיהיו ישיבות שממש יוצאים רבנים ומורי הוראה ודיינים, היה לא תהיה, הוא לא יהיה בעל הבית שהוא יכול לפרש איך שהוא רוצה, יעקרו אלף כיוצא בו ואות אחת מהתורה לא תחרב, זה הלשון שכתב הרב קנייבסקי (הסטייפלר), כך אני מודיע קבל עם ועדה, איני יודע, אני לא אברך צעיר, אך מי שלא יהיה, יהיה בעזרת ה' ישיבות, התורה נתנה לנו הבטחה לא ימושו מפני זרעך, ויהיו בעזרת ה' רבנים אצלנו, אם שנים הם אני ובני, מי שזה לא יהיה, ישאר גרעין של הערליכע שומרי תורה נקיים, ואנו מקוים שהקב"ה יתן שיקויים דבר ה'.

**"עלה על דעתך
שאינ שום
בעלים על
התורה, ויכול
כל אחד לדרוש
בה במה שלבו
חפץ"
...כל זמן שיהיו
ישיבות - היו
לא תהיה**